Srinakharinwirot Research and Development Journal of Humanities and Social Sciences

Volume 17, Issue 2, July-December 2025, Pages 1 – 15 ISSN 3027-6039 (Online)

Research Article

การเชื่อมโยงความในเรียงความของผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สอง

Cohesion in Essay Writing of Thai as A Second Language Learners

***ยุทธิชัย อุปการดี*[1]*, *ดีอนา คาซา*[2]

***Yutthichai Uppakandee*[1]*, *Deeana Kasa*[2]

[1]*สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล*

[1]*Department of Thai Language, Faculty of Liberal Arts, Mahidol University.*

[2]*ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*

[2]*Department of Thai Language, Faculty of Humanities, Kasetsart University.*

**Corresponding author, e-mail: yutthichai.upp@mahidol.ac.th*

Received: *30 January 2024*; ***Revised:*** *3 July 2024*; ***Accepted:*** *25 July 2024*

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลไกการเชื่อมโยงความในเรียงความของผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สอง โดยเก็บข้อมูลจากเรียงความของผู้เรียนชาวต่างประเทศ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับชาวต่างประเทศ (หลักสูตรนานาชาติ) ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 10 คน จำแนกเป็นนิสิตชาวจีน 6 คน และนิสิตชาวอเมริกัน 4 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้กรอบแนวคิดการเชื่อมโยงความของ Halliday and Hasan (1976) และ Chanawangsa (1986) ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนชาวต่างประเทศใช้กลไกการเชื่อมโยงความในการเขียนเรียงความ 5 ประเภท ได้แก่ การอ้างถึง การละ การซ้ำ การใช้คำเชื่อม และการใช้คำศัพท์ ทั้งนี้ การใช้คำเชื่อม พบว่า มีการใช้มากถึง 18 ประเภท เนื่องจากการใช้คำเชื่อมจะช่วยให้ประโยค หรือข้อความมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น และทำให้ผู้อ่านเรียงความสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ: การเชื่อมโยงความ; ผู้เรียนชาวต่างประเทศ; ภาษาไทยในฐานะภาษาที่สอง

Abstract

This article aims to investigate cohesion devices used in essay writing of Thai as a second language learners. The data was collected from essays of ten foreign freshmen students including six Chinese students and four American students, majoring in the Bachelor of Arts Program in Communicative Thai Language for Foreigners (International Program), Department of Thai Language, Faculty of Humanities, Kasetsart University. Halliday & Hasan's (1976) taxonomy of cohesion and Chanawangsa's (1986) cohesion in Thai were used as analytical frameworks of cohesive devices. The findings reveal five types of cohesive devices including reference, ellipsis, reiteration, conjunction, and lexical cohesion. Remarkably, eighteen types of conjunctions are dominantly used as they tie sentences or sections of a text to be more connected and enhance comprehension for readers.

Keywords: cohesion; foreign students; Thai as a second language

บทนำ

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติมีความนิยมเป็นอย่างมากในสถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน โดยเฉพาะในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย Wiboonlayasarin [1] กล่าวว่า สถาบันการศึกษาเริ่มเปิดสอนภาษาไทยให้กับชาวต่างชาติเมื่อประมาณปี 2530 เป็นต้นมา โดยเริ่มต้นจากปี 2533 มหาวิทยาลัยมหิดล เปิดหลักสูตรภาษาไทยระดับกลางในระดับประกาศนียบัตร การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาติปี 2534 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เปิดหลักสูตรการสอนภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติ และในปีเดียวกันนี้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดหลักสูตรนานาชาติ สาขาไทยศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกสำหรับผู้เรียนชาวไทยและชาวต่างชาติ ต่อมามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปิดหลักสูตรการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศสำหรับผู้เรียนชาวไทยและชาวต่างประเทศในระดับประกาศนียบัตร เมื่อปี พ.ศ. 2546 และในระดับปริญญาโทเมื่อปี พ.ศ. 2549 และในปี พ.ศ. 2552 ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ก็ได้เปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับชาวต่างประเทศ (หลักสูตรนานาชาติ) จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าสถาบันการศึกษาต่าง ๆ มีการสร้างหลักสูตรและสอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองสำหรับชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีนักวิชาการสนใจศึกษาเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองของนิสิตชาวต่างประเทศในหลายมิติ เช่น ข้อบกพร่องด้านการใช้ภาษา เช่น งานวิจัยของ Bumrungsuk [2] ข้อบกพร่องเชิงวัจนปฏิบัติศาสตร์ เช่น งานวิจัยของ Dechrach [3] วัจนกรรมตามแนววัจนปฏิบัติศาสตร์ภาษาระหว่างกลาง เช่น งานวิจัยของ Sripunvoraskul [4] และอีกมิติหนึ่งที่น่าสนใจนั่นคือ การศึกษาการเชื่อมโยงความในงานเขียนของผู้เรียนชาวต่างประเทศ

การทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับการศึกษาการเชื่อมโยงความของผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง พบจำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของ Duangtadum & Kavilanan [5] ศึกษาเรื่องการเชื่อมโยงความในปริจเฉทเรื่องเล่าของนักเรียนต่างชาติที่เรียนภาษาไทย: การศึกษาตามแนวปริจเฉทวิเคราะห์โดยเก็บข้อมูลเรื่องเล่าของนักเรียนชาวกัมพูชา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนใช้กลไกการเชื่อมโยงความ 4 ประเภท ได้แก่ การอ้างถึง การละ การซ้ำ และการเชื่อม และงานวิจัยของ Kaewjungate & Na Phuket [6] ศึกษาปริจเฉทเรื่องเล่าของนิสิตชาวต่างประเทศที่เรียนภาษาไทย โดยเก็บข้อมูลงานเขียนเรื่องเล่าของนิสิตชาวต่างประเทศที่เรียนภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 หลักสูตรนานาชาติ ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นิสิตชาวต่างประเทศใช้กลไกการเชื่อมโยงความ 4 ประเภท ได้แก่ การใช้คำเชื่อม การละ การอ้างถึง และการซ้ำ จากที่กล่าวมา จะเห็นว่า งานวิจัย

ในประเทศไทยเกี่ยวกับการเชื่อมโยงความของผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองมีจำนวนน้อย และยังไม่มีนักวิชาการท่านใดศึกษาการเชื่อมโยงความในเรียงความของนิสิตชาวต่างประเทศ อีกทั้ง งานวิจัยนี้มีความแตกต่างกับงานวิจัยของ Kaewjungate & Na Phuket [6] เพราะงานวิจัยดังกล่าวใช้แหล่งข้อมูลจากการเขียนเรื่องเล่าที่มีการจำกัดความยาว 10 บรรทัด และจำกัดระยะเวลาในการเขียนไม่เกิน 30 นาที ส่วนงานวิจัยนี้เป็นการเขียนเรียงความที่กำหนดย่อหน้าคำนำ 1 ย่อหน้า ความยาว 3-4 บรรทัด ย่อหน้าเนื้อเรื่อง จำนวน 3 ย่อหน้า ความยาว 5-10 บรรทัด/ย่อหน้า และย่อหน้าสรุป จำนวน 1 ย่อหน้า ความยาว 3-4 บรรทัด และมอบหมายเป็นแบบทดสอบ “Take Home Exam” แล้วยังมีความแตกต่างกับงานวิจัยของ Duangtadum & Kavilanan [5] เนื่องจากงานวิจัยดังกล่าว ใช้ปริจเฉจเรื่องเล่าจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจากประเทศกัมพูชา แต่งานวิจัยนี้ใช้กลุ่มข้อมูลที่เป็นนิสิตปริญญาตรี และเป็นนิสิตชาวจีนกับชาวอเมริกัน นอกจากนี้ ภาษาในการเขียนเรียงความก็มีความน่าสนใจเนื่องจากการใช้ภาษาในเรียงความมีลักษณะเป็นภาษาเขียน ผู้เรียนต้องใช้กระบวนการคิดที่ละเอียดกว่าภาษาพูดเพราะถ้อยคำที่สื่อออกมาไม่สามารถแก้ไขได้ทันทีทันใดเหมือนกับภาษาพูดและผู้เรียนจะต้องใช้ความรู้ ประสบการณ์ ผนวกเข้ากับการจัดลำดับความคิดที่เป็นระบบมากยิ่งขึ้นในกระบวนการถ่ายทอดข้อมูลออกมาเป็นเรียงความ ทั้งนี้ ผู้เรียนจะต้องมีทักษะด้านการใช้ภาษาไทย โดยเฉพาะคลังคำศัพท์จะต้องมีมากพอเพื่อใช้ในการเขียนเรียงความ ซึ่งผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 เป็นผู้เรียนที่มีความรู้ด้านการใช้ภาษาไทยในระดับหนึ่ง เนื่องจากได้รับการเรียนการสอนภาษาไทยมาแล้วอย่างน้อย 6 เดือน

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างหลักสูตรนานาชาติของภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตชาวต่างประเทศชั้นปีที่ 1 ได้เรียนวิชาการฟัง-พูด วิชาการอ่าน และวิชาการเขียนภาษาไทยมาแล้วสองรหัสวิชา จะเห็นว่าหลักสูตรได้ออกแบบให้นิสิตได้เรียนทักษะดังกล่าวไปพร้อมกัน แต่ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ต้องอาศัยความรู้จากทักษะอื่น ๆ มาใช้มากที่สุด ดังที่ Witthayasak [7] กล่าวว่า การสอนภาษาไทยให้ชาวต่างชาตินั้น หากต้องบูรณาการทักษะให้เหมาะสม คือ ฟัง-พูด และอ่าน-เขียน ซึ่งทักษะการเขียน โดยเฉพาะการเขียนเรียงความนั้น เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้มาถึงทักษะนี้แล้ว แสดงว่าผู้เรียนได้เข้าใจภาษาไทยมีคลังคำศัพท์พอสมควร และการเขียนเรียงความในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนได้บูรณาการความรู้ที่ได้รับจากการเรียนวิชาฟัง-พูด และวิชาการอ่านมาใช้ได้อีกด้วย อีกทั้ง Wiboonlayasarin [1] กล่าวว่า นอกจากผู้เรียนสามารถอ่านสิ่งที่ผู้อื่นเขียนได้อย่างเข้าใจแล้วก็จำเป็นต้องเขียนให้ผู้อื่นอ่านได้เข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์ของตนอีกด้วย แม้เป็นทักษะทางภาษาที่พัฒนาได้ยากที่สุด แต่ก็ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องอื่นได้อีกหลายอย่าง เช่น การใช้คำศัพท์ สำนวนการใช้ภาษา นอกจากนี้ เมื่อกำหนดให้นิสิตชาวต่างประเทศเขียนเรียงความ นิสิตชาวต่างประเทศก็จะต้องอาศัยกลไกการเชื่อมโยงความในการเรียบเรียงเรื่องราวให้มีความเป็นเอกภาพและมีสัมพันธ์กันทำให้ผู้อ่านเข้าใจจุดประสงค์ของเรื่องราวได้อย่างถูกต้อง

การเชื่อมโยงความ (Cohesion) ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเขียนเรียงความ เนื่องจากเป็นการศึกษาองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ตัวบทหรือข้อความมีเอกภาพเป็นเรื่องเดียวกันหรือมีการผูกโยงกันทางความหมาย ซึ่งการเชื่อมโยงความ (Cohesion) ปรากฏได้ทั้งระหว่างคำ วลี ประโยคหรือข้อความที่ปรากฏต่อเนื่องกัน ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นความสัมพันธ์ด้านโครงสร้างหรือในด้านความหมาย ซึ่งจะต้องมีกลไกการเชื่อมโยงความ (Cohesive Device) เป็นองค์ประกอบที่จะช่วยแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างรูปภาษาที่ต่อเนื่องเหล่านั้น และกลไกเหล่านี้แสดงออกได้ด้วยเครื่องมือที่เป็นลักษณะภาษาบางประการ [8]

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า เรียงความมีลักษณะเป็นภาษาเขียน และภาษาเขียนเกิดจากการบูรณาการความรู้จากหลายทักษะ ได้แก่ การฟัง พูด และอ่าน จนกระทั่งนำมาสู่ทักษะการเขียนได้ การศึกษาภาษาเขียนในเรียงความของผู้เรียนชาวต่างประเทศจึงมีความน่าสนใจ และจากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่ายังไม่มีนักวิชาการท่านใดศึกษาการเชื่อมโยงความในเรียงความของผู้เรียนชาวต่างประเทศ ทั้งนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของงานที่ผ่านมาไว้ข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการเชื่อมโยงความในเรียงความของผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองเพื่อวิเคราะห์

กลไกการเชื่อมโยงความในเรียงความของผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองว่า ประกอบด้วย กลไกเชื่อมโยงความประเภทใดบ้าง และกลไกเหล่านั้นช่วยให้เนื้อเรื่องมีความเป็นเอกภาพและมีสัมพันธภาพหรือไม่ อย่างไร

กรอบแนวคิด

Halliday and Hasan [9] เป็นนักวิชาการต่างประเทศท่านแรกที่ได้ศึกษาการเชื่อมโยงความในภาษาอังกฤษไว้ในหนังสือ Cohesion in English ส่วน Chanawangsa [10] เป็นนักวิชาการไทยท่านแรกที่ศึกษาการเชื่อมโยงความในภาษาไทย โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการเชื่อมโยงความของ Halliday and Hasan [6] สำหรับกลไกการเชื่อมโยงความในภาษาอังกฤษนั้น Halliday and Hasan [9] ได้จำแนกไว้ทั้งหมด 5 กลไก ประกอบด้วย การอ้างถึง (reference) การแทนที่ (substitution) การละ (ellipsis) การใช้คำเชื่อม (conjunction) และการเชื่อมโยงคำศัพท์ (lexical cohesion) ส่วนกลไกการเชื่อมโยงความตามแนวคิดของ Chanawangsa [10] ก็ได้จำแนกไว้ 5 กลไกเช่นเดียวกับ Halliday and Hasan [9] ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การอ้างถึง (Reference) เป็นการเชื่อมโยงความโดยที่การตีความรูปภาษาหนึ่งต้องอาศัยอีกรูปภาษาหนึ่ง พบว่าจากทั้งสองแนวคิดได้จำแนกกลไกย่อย ๆ ไว้ 3 ลักษณะเหมือนกัน ได้แก่

1.1 การอ้างถึงด้วยการใช้สรรพนาม ในภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย การใช้คำบุรุษสรรพนาม เช่น I, you, we, he, she, they ส่วนในภาษาไทย ประกอบด้วย การใช้สรรพนาม เช่น ฉัน ผม เรา เธอ, นามที่ใช้เป็นคำสรรพนาม เช่น คำเรียกญาติ ชื่อเฉพาะ ชื่อตำแหน่ง, สุญญสรรพนาม คือ การไม่ปรากฏรูปสรรพนามที่อ้างถึง และการแสดงความเป็นเจ้าของ คือ การใช้รูปคำว่า ของ วางหน้าคำที่อ้างถึง มี 2 ลักษณะ ได้แก่ การใช้คำแสดงความเป็นเจ้าของด้วยสรรพนาม และการใช้คำแสดงความเป็นเจ้าของด้วยคำบ่งชี้

1.2 การอ้างถึงด้วยการชี้เฉพาะ ทั้งในภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีการอ้างถึงการชี้เฉพาะทั้งในแง่ของบุคคล ระยะเวลา รวมถึงสถานที่ ซึ่งการชี้เฉพาะตัวแสดงหรือบุคคล เช่น นี่ นี้ นั่น โน่น ส่วนการชี้เฉพาะสถานที่และเวลา เช่น ที่นี่ ที่นั่น ที่โน่น ตอนนี้ ตอนนั้น

1.3 การอ้างถึงด้วยการเปรียบเทียบ พบมีการใช้ทั้งสองแนวคิด ประกอบด้วย การเปรียบเทียบทั่วไป เช่น เหมือนกัน คล้ายกัน และการเปรียบเทียบเฉพาะ เช่น กว่า อีก เท่า

2. การแทนที่ (Substitution) คือ การแสดงความสัมพันธ์ที่เกิดจากการแทนที่ภาษารูปหนึ่งด้วยรูปภาษาอีกรูปหนึ่ง ซึ่งทำหน้าที่ทางไวยากรณ์เช่นเดียวกัน ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจึงเป็นความสัมพันธ์ทางรูปแบบหรือไวยากรณ์มากกว่าความหมาย พบว่าในภาษาอังกฤษมี 3 ลักษณะ ได้แก่ การแทนที่หน่วยนาม การแทนที่หน่วยกริยา และการแทนที่หน่วยอนุพากย์หรือประโยค ส่วนในภาษาไทยไม่พบการแทนที่หน่วยนามและหน่วยกริยา แต่พบการแทนที่หน่วยอนุพากย์หรือประโยค เช่น ถ้าอย่างนั้น ถ้างั้น ถ้ารู้อย่างนี้

3. การละ (Ellipsis) เป็นการแสดงความสัมพันธ์ที่เกิดจากการแทนที่รูปภาษาหนึ่งด้วยการไม่ปรากฏรูปภาษาใด ๆ อาจกล่าวได้ว่า การละเป็นการแทนที่ด้วยอรูป Ø หรือการละไว้ในฐานที่เข้าใจ พบว่าทั้งสองแนวคิดใช้การละเหมือนกัน ประกอบด้วย การละหน่วยนาม การละหน่วยกริยา และการละหน่วยอนุพากย์ เช่น ก.พรุ่งนี้ใครจะไปตลาด ข. ผม Ø จากตัวอย่าง Ø เป็นการละหน่วยกริยา จะไปตลาด

4. การใช้คำเชื่อม (Conjunction) เป็นการแสดงความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างประโยคหรือข้อความที่ปรากฏต่อเนื่องกัน พบการใช้คำเชื่อมทั้งสองแนวคิด แต่มีความแตกต่างกันที่ประเภทของคำเชื่อมที่ใช้ในภาษาอังกฤษ มี 4 ลักษณะ ได้แก่ คล้อยตามกัน เช่น and, ขัดแย้งกัน เช่น although, เป็นเหตุเป็นผล เช่น otherwise และการลำดับเวลา เช่น then ส่วนในภาษาไทยมี 16 ลักษณะ ตัวอย่างเช่น การแจกแจงรายละเอียด เช่น ประการที่... เพิ่มเติมข้อมูลจากสิ่งที่มีอยู่ เช่น และแสดงการเลือก เช่น หรือว่า

5. การเชื่อมโยงคำศัพท์ (Lexical Cohesion) เป็นการแสดงความสัมพันธ์โดยการใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกัน พบว่าทั้งสองแนวคิดมีกลไกนี้เหมือนกัน โดยจะแยกเป็นการซ้ำ และการใช้คำศัพท์ในลักษณะต่าง ๆ เช่น การใช้คำสัมพันธ์กัน (Collocation) การใช้คำตรงกันข้าม (Antonymy)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าแนวคิดการเชื่อมโยงความของ Halliday and Hasan [9] และ Chanawangsa [10] จำแนกกลไกการเชื่อมโยงความเหมือนกัน 5 ประเภท แต่อาจจะมีกลไกย่อยในแต่ละประเภทที่แตกต่างกันไปตามแหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษา ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดดังกล่าวทั้งสองแนวคิดมาปรับประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์กลไกการเชื่อมโยงความในเรียงความของผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สองในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากลไกการเชื่อมโยงความในเรียงความของผู้เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาที่สอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวิธีวิจัย ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตด้านข้อมูล

1.1 ผู้เรียนชาวต่างประเทศ คือ นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารสำหรับชาวต่างประเทศ (หลักสูตรนานาชาติ) ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 10 คน ที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และได้เรียนภาษาไทยในระดับอุดมศึกษามาแล้วประมาณ 6 เดือน หรือประมาณ 2 ภาคเรียน ทั้งนี้ สามารถจำแนกเป็นนิสิตชาวจีน 6 คน และนิสิตชาวอเมริกัน 4 คน ซึ่งได้กลุ่มข้อมูลนี้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นกลุ่มที่เรียนในรายวิชาการเขียน

1.2 เรียงความที่นำมาศึกษาเป็นเรียงความที่ได้จากรายวิชาการเขียน ซึ่งมีการกำหนดรายละเอียดว่า ให้นิสิตเขียนเรียงความคนละ 1 เรื่อง ภายใต้หัวข้อ “บ้านเกิดของฉัน การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ สื่อสังคมออนไลน์ เทคโนโลยีกับการศึกษา” โดยให้นิสิตเลือกหัวข้อที่ตนสนใจ โดยกำหนดให้เขียนย่อหน้าคำนำ 1 ย่อหน้า ความยาวประมาณ 3-4 บรรทัด ย่อหน้าเนื้อเรื่อง 3 ย่อหน้า ความยาวประมาณ 5-10 บรรทัด/ย่อหน้า และย่อหน้าสรุป 1 ย่อหน้า ความยาวประมาณ 3-4 บรรทัด แล้วมอบหมายเป็น “Take Home Exam”

2. กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา วิเคราะห์กลไกการเชื่อมโยงความ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของ Halliday and Hasan [9] และแนวคิดของ Chanawangsa [10]

3. วิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และขอบเขตเนื้อหาที่กำหนดในวิธีดำเนินการวิธีวิจัยข้อที่ 2

4. นำเสนอผลการวิจัยโดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์

5. ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนชาวต่างประเทศ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. เรียงความทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์ ได้ผ่านการตรวจสอบการลอกเลียนวรรณกรรมทางวิชาการ โดยใช้ระบบอักขราวิสุทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนชาวต่างประเทศไม่ได้คัดลอกเนื้อหามาจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เพื่อยืนยันให้แน่ชัดว่าการเขียนดังกล่าวเป็นการใช้ภาษาไทยด้วยสำนวนภาษาของผู้เรียนชาวต่างประเทศจริง และผลการวิเคราะห์น่าจะช่วยเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาด้านเขียนของผู้เรียนชาวต่างประเทศได้

2. ผู้วิจัยกำหนดรหัสของเรียงความ โดยเรียงลำดับ A01-A10 เพื่อใช้อ้างอิงแหล่งข้อมูลในการวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษากลไกการเชื่อมโยงความในเรียงความของผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง พบว่า ผู้เรียนชาวต่างประเทศใช้กลไกการเชื่อมโยงความในการเขียนเรียงความ 5 ประเภท ได้แก่ การอ้างถึง การละ การซ้ำ การใช้คำเชื่อม และการใช้คำศัพท์ เพื่อให้เนื้อเรื่องมีความเกี่ยวเนื่องเป็นเอกภาพและมีสัมพันธภาพกัน ดังนี้

1. การอ้างถึง (Reference) เป็นการเชื่อมโยงความโดยที่การตีความรูปภาษาหนึ่งต้องอาศัยอีกรูปภาษาหนึ่ง พบว่า ผู้เรียนชาวต่างประเทศใช้การอ้างถึงในการเขียนเรียงความ 3 ประเภท ได้แก่ การอ้างถึงด้วยสรรพนาม การอ้างถึงด้วยการชี้เฉพาะและการอ้างถึงด้วยการเปรียบเทียบ ดังนี้

1.1 การอ้างถึงด้วยสรรพนาม (Pronominals) มี 2 ประเภท ได้แก่ การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม และการอ้างถึงคำนามที่ใช้เป็นสรรพนาม ดังนี้

1.1.1 การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม พบการอ้างถึงด้วยการใช้บุรุษสรรพนามทั้ง 3 บุรุษ ดังตัวอย่างที่ 1-3

ตัวอย่างที่ 1 “ผมรักบ้านเกิดของผม ด้วยเหตุผลสองประการ บ้านเกิดของผมน่าอยู่ และสนุกมาก” (A03)

ตัวอย่างที่ 2 “ถ้าคุณชอบต้นไม้ให้ไปที่อันแรกและถ้าคุณชอบติดต่อกับคนสองสามคนให้ไปที่อันที่สอง” (A02)

ตัวอย่างที่ 3 “ฉันเกิดในเมืองที่สวยงาม ผูเอ่อร์ มันอยู่ในทิศตะวันตกเฉียงใต้ของยูนนาน” (A05)

จากตัวอย่างที่ 1 มีการใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 คือ “ผม” เพื่ออ้างถึงตัวผู้เขียนเรียงความเอง ตัวอย่างที่ 2 มีการใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 คือ “คุณ” เพื่ออ้างถึงตัวผู้ฟังหรือผู้อ่าน และตัวอย่างที่ 3 มีการใช้สรรพนามบุรุษที่ 3 คือ “มัน” เพื่ออ้างถึงเมืองผูเอ่อร์ที่ปรากฏนำมาก่อน

1.1.2 การอ้างถึงคำนามที่ใช้เป็นสรรพนาม พบการใช้คำนามที่เป็นชื่อเฉพาะ ดังนี้

1.1.2.1 คำนามที่เป็นชื่อเฉพาะ มีการใช้ชื่อเฉพาะของสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เรียนชาวต่างประเทศกล่าวถึงในเรียงความแล้วนำมาอ้างถึงอีกครั้งหนึ่ง ดังตัวอย่างที่ 4

ตัวอย่างที่ 4 “Emma Chamberlain ที่เริ่มตั้งวีดิโอที่ YouTube และตอนนี้มีแบรนด์กาแฟเป็นของตัวเอง ถ้าฉันเห็น Emma Chamberlain โปรโมตแบรนด์ในสื่อสังคมออนไลน์ ฉันจะอยากซื้อสิ่งของจากแบรนด์นั้น” (A08) จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการอ้างถึงโดยใช้ชื่อเฉพาะของบุคคล คือ “Emma Chamberlain” ซึ่งมีรูปภาษาที่ปรากฏนำมาก่อนและทำหน้าที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 3

1.2 การอ้างถึงด้วยการชี้เฉพาะ (Demonstrative Reference) พบ 2 ประเภท ได้แก่ การใช้คำชี้เฉพาะแสดงการอ้างถึงโดยตรง และการชี้เฉพาะสภาพแวดล้อมซึ่งเกี่ยวกับสถานที่และเวลา ดังนี้

1.2.1 การใช้คำชี้เฉพาะแสดงการอ้างถึงโดยตรงหรือการบ่งชี้ตัวแสดงหรือบุคคล (Participant Demonstrative Reference) พบคำบ่งชี้เฉพาะ คือ นี้ นั้น ดังตัวอย่างที่ 6

ตัวอย่างที่ 6 “เมื่อก่อนถ้าจะนึกถึงคนที่มีชื่อเสียงจะคิดถึงนักแสดงหรือนักดนตรีแน่นอน แต่ปัจจุบันนี้อาจคิดถึงมีอิทธิพลทางสื่อสังคมออนไลน์ด้วย ตัวอย่างหนึ่งของสิ่งนี้ คือ Emma Chamberlain ที่เริ่มตั้งวีดิโอที่ You tube และตอนนี้มีแบรนด์กาแฟเป็นของตัวเอง” (A08) จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการใช้คำชี้เฉพาะ “นี้” เพื่ออ้างถึง “ผู้มีอิทธิพลทางสื่อสังคมออนไลน์”

1.2.2 การชี้เฉพาะสภาพแวดล้อมซึ่งเกี่ยวกับสถานที่และเวลา (Circumstance Demonstrative Reference) พบคำบ่งชี้ว่า นี่ ที่นี่ นี้ ตอนนี้ ดังตัวอย่างที่ 7

ตัวอย่างที่ 7 “ฉันเกิด Pingdu เป็นตำบลหนึ่งของซานตงอยู่ในภาคกลางของซานตงเป็นที่เล็ก ๆ ในแถบชนบท ไม่ได้อยู่ในเมืองใหญ่ที่เต็มไปด้วยผู้คนมากมาย ฉันเติบโตและเรียนอยู่ที่นี่หลังจากเรียนจบได้ย้ายมาทำงานที่เมืองไทย” (A04) จากตัวอย่างจะเห็นว่า “ที่นี่” เป็นการอ้างถึงด้วยการบ่งชี้สถานที่ “Pingdu” ในประโยคที่นำมาก่อน

1.3 การอ้างถึงด้วยเปรียบเทียบ (Comparative Reference) เป็นการอ้างถึงที่ต้องตีความรูปภาษาที่ใช้อ้างถึงด้วยการเปรียบเทียบกับรูปภาษาที่ถูกอ้างถึง พบ 2 ประเภท ได้แก่ การเปรียบเทียบทั่วไปและการเปรียบเทียบเฉพาะ ดังนี้

1.3.1 การเปรียบเทียบทั่วไป (General Comparison) เป็นการเปรียบเทียบความเหมือนความคล้ายและความแตกต่างโดยทั่วไป ดังตัวอย่างที่ 8

ตัวอย่างที่ 8 “ผมคิดว่าบ้านเกิดของผมน่าอยู่มาก บ้านเกิดผมชื่อคุนหมิงบ้านของผมใจกลางเมืองคุนหมิงทางตอนใต้ของประเทศจีน ประเทศจีนมีสี่ฤดู ฤดูใบไม้ผลิ ฤดูร้อน ฤดูใบไม้ร่วง และฤดูหนาว คนต่างจังหวัดบอกว่า<u>คุนหมิงเหมือนฤดูใบไม้ผลิ</u>ตลอดปี นี้เป็นเพราะบ้านเกิดของผมมีต้นไม้มากมาย” (A03) จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการอ้างถึงด้วยการเปรียบเทียบ ซึ่งใช้รูปภาษาว่า “เหมือน” ในการเปรียบเทียบว่า “เมืองคุนหมิงเหมือนฤดูใบไม้ผลิ”

1.3.2 การเปรียบเทียบเฉพาะ (Particular Comparison) เป็นการเปรียบเทียบคุณภาพหรือปริมาณ ดังตัวอย่างที่ 9

ตัวอย่างที่ 9 “การใช้เทคโนโลยีในการศึกษานำมาซึ่งสิ่งดีมากมายประการแรกทุกอย่างเร็วมากกว่าก่อน<u>พิมพ์เร็วกว่าเขียน</u>” (A10) จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการอ้างถึงด้วยการเปรียบเทียบเฉพาะ ซึ่งใช้รูปภาษา “กว่า” ในการเปรียบเทียบข้อดีของเทคโนโลยีการศึกษาว่า “พิมพ์เร็วกว่าเขียน”

2. การละ (Ellipsis) เป็นการแสดงความสัมพันธ์ที่เกิดจากการแทนที่รูปภาษาหนึ่งด้วยการไม่ปรากฏรูปภาษาใด ๆ อาจกล่าวได้ว่า การละ เป็นการแทนที่ด้วยอรูป Ø หรือการละไว้ในฐานที่เข้าใจ พบว่าผู้เรียนชาวต่างประเทศ ใช้การละ ในการเขียนเรียงความทั้งหมด 4 ประเภท ได้แก่ การละหน่วยนาม การละหน่วยกริยา การละหน่วยอนุพากย์ และการละหน่วยเชื่อม ดังนี้

2.1 การละหน่วยนาม การไม่ปรากฏหน่วยนามในประโยคหรือข้อความ แต่ก็สามารถแสดงความสัมพันธ์จากสิ่งที่ละไว้ได้จากประโยคหรือข้อความที่นำมาก่อนหน้า ดังตัวอย่างที่ 10

ตัวอย่างที่ 10 “บ้านเกิดของฉันอยู่ที่<u>ซานตง</u>....อากาศไม่ร้อนและหนาวจนเกินไป <u>Ø1</u> มีประวัติศาสตร์ยาวนานเป็นดินแดนแห่งขงจื๊อ และ <u>Ø2</u> ยังมีภูเขาไท่ซานได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลกจัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของประเทศจีน และ <u>Ø3</u> ยังเป็นเมืองผลิตเบียร์ชิงต่าวที่มีชื่อเสียง” (A04) จากตัวอย่างจะเห็นว่า Ø1 Ø2 และ Ø3 เป็นการละหน่วยนาม “ซานตง” ที่ปรากฏมาก่อนหน้า

2.2 การละหน่วยกริยา การไม่ปรากฏหน่วยกริยาในประโยคหรือข้อความ ซึ่งสิ่งที่ละไว้จะพิจารณาได้จากประโยคหรือข้อความที่นำมาก่อนหน้า ดังตัวอย่างที่ 11

ตัวอย่างที่ 11 “บ้านเกิดผมชื่อคุนหมิงบ้านของผม <u>Ø1</u> ใจกลางเมือง คุนหมิง <u>Ø2</u> ทางตอนใต้ของประเทศจีน” (A03) จากตัวอย่าง Ø1 และ Ø2 ไม่ได้มีคำกริยาปรากฏนำมาก่อนหน้า จึงต้องพิจารณาจากบริบทว่าสิ่งที่ละคือคำว่า “อยู่” เมื่อเติมลงไปในส่วนที่ละจะทำให้เนื้อความสมบูรณ์ หากไม่เติมคำว่า “อยู่” ก็จะทำให้การสื่อความไม่ชัดเจน

2.3 การละหน่วยอนุพากย์ การไม่ปรากฏหน่วยอนุพากย์ในประโยคหรือข้อความ แต่สามารถสื่อความสัมพันธ์สิ่งที่ละไว้ได้จากประโยคหรือข้อความที่ปรากฏนำมาก่อน ดังตัวอย่างที่ 12

ตัวอย่างที่ 12 “ตัวอย่างเช่น ในอุตสาหกรรมการเงิน <u>สามารถใช้ AI เพื่อ</u>ตรวจจับการฉ้อโกง <u>Ø1</u> วิเคราะห์แนวโน้มตลาด และ <u>Ø2</u> ตัดสินใจลงทุน” (A06) จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า Ø1 และ Ø2 เป็นการละหน่วยอนุพากย์ “สามารถใช้ AI เพื่อ” ที่ปรากฏนำมาก่อนหน้า

2.4 การละหน่วยเชื่อม การไม่ปรากฏคำเชื่อมในประโยคหรือข้อความ ซึ่งจะต้องพิจารณาจากบริบทว่าคำเชื่อมที่ละคือคำใด ดังตัวอย่างที่ 13

ตัวอย่างที่ 13 “อีกสิ่งหนึ่งที่เทคโนโลยีทำให้เร็วขึ้นและง่ายขึ้น คือ การวิจัย Ø ก่อนเวลาคนวิจัยต้องใช้หนังสือและถ้าอยากใช้มากกว่า 1 แหล่งต้องหาและค้นหาข้อมูลที่คุณต้องการอย่างละเอียดถี่ถ้วนแล้วก็ถ้าห้องสมุดไม่มีหนังสือที่อยากใช้ต้องรอหรือค้นหาที่ห้องสมุดอื่น” (A10) จากตัวอย่างจะเห็นว่า Ø เป็นการละคำเชื่อม ซึ่งไม่ได้ปรากฏนำมาก่อนหน้า ทั้งนี้จะต้องพิจารณาจากบริบทของประโยคหรือข้อความว่าสิ่งที่ละคือคำเชื่อม “เมื่อ” เพราะเมื่อนำไปเติมทำให้ประโยคหรือข้อความสื่อความหมายได้ชัดเจนขึ้น หากไม่เติมคำว่า “เมื่อ” ก็จะทำให้การสื่อความไม่ชัดเจน

3. การซ้ำ (Repetition) เป็นการใช้รูปภาษาเดิมซ้ำอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งอาจจะซ้ำรูปทั้งหมดหรือซ้ำบางส่วนก็ได้ พบว่าผู้เรียนชาวต่างประเทศใช้การซ้ำในการเขียนเรียงความ 3 ประเภท ได้แก่ การซ้ำรูป การซ้ำความและการซ้ำโครงสร้าง ดังนี้

3.1 การซ้ำรูป เป็นการซ้ำรูปภาษาที่เหมือนกัน พบว่ามีการซ้ำรูป 2 ลักษณะ ได้แก่ การซ้ำทุกส่วน และการซ้ำบางส่วน

3.1.1 การซ้ำทุกส่วน เป็นการซ้ำรูปข้อความที่เหมือนกันทุกส่วน ดังตัวอย่างที่ 14

ตัวอย่างที่ 14 “ผมรัก<u>บ้านเกิดของผม</u> ด้วยเหตุผลสองประการ <u>บ้านเกิดของผม</u>น่าอยู่และสนุกมาก ผมคิดว่า<u>บ้านเกิดของผม</u>น่าอยู่มาก <u>บ้านเกิดของผม</u>ชื่อคุนหมิงบ้านของผมใจกลางเมือง คุนหมิงทางตอนใต้ของ<u>ประเทศจีน</u> <u>ประเทศจีน</u>มีสี่ฤดู ฤดูใบไม้ผลิ ฤดูร้อน ฤดูใบไม้ร่วง และฤดูหนาว คนต่างจังหวัดบอกว่าคุนหมิงเหมือนฤดูใบไม้ผลิตลอดปี นี้เป็นเพราะ<u>บ้านเกิดของผม</u>มีต้นไม้มากมาย” (A03) จากตัวอย่างจะเห็นว่า “บ้านเกิดของผม” และ “ประเทศจีน” เป็นการซ้ำรูปแบบทุกส่วน

3.1.2 การซ้ำบางส่วน เป็นการซ้ำรูปข้อความที่เหมือนกันบางส่วน ดังตัวอย่างที่ 15

ตัวอย่างที่ 15 “บ้านเกิดของผมอยู่ที่<u>เมืองคุนหมิง</u> มณฑลยูนนาน ประเทศจีน ทางตะวันตกเฉียงใต้ของจีน ตอนกลางของยูนนาน อากาศที่<u>คุนหมิง</u>มีชื่อเสียงมาก เมืองคุณหมิงมีอีกชื่อหนึ่งคือเมืองฤดูใบไม้ผลิ” (A01) จากตัวอย่าง จะเห็นว่า “คุนหมิง” เป็นการซ้ำรูปภาษา “เมืองคุนหมิง” ซึ่งเป็นการซ้ำบางส่วน

3.2 การซ้ำความ เป็นการใช้รูปภาษาใหม่ที่มีความหมายเดิมหรือใกล้เคียงกับรูปภาษาที่กล่าวนำมาก่อน เรียกว่า การพ้องความหรือพ้องความหมายก็ได้ ดังตัวอย่างที่ 16

ตัวอย่างที่ 16 “การมาของสื่อสังคมออนไลน์ทำให้มนุษย์ในปัจจุบันทำการสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์และค้นหาสิ่งต่าง ๆ ได้อย่าง<u>ง่ายดายสะดวก</u> และรวดเร็วมากขึ้น” (A07) จากตัวอย่างจะเห็นว่า “ง่ายดาย” และ “สะดวก” มีความหมายใกล้เคียงกันมากจึงมีลักษณะเป็นการซ้ำความ

3.3 การซ้ำโครงสร้าง เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปภาษาที่ปรากฏในโครงสร้างภาษาที่เหมือนกัน ดังตัวอย่างที่ 17

ตัวอย่างที่ 17 “ผมรู้สึกว่าบ้านเกิดของผมสนุกมาก ที่<u>บ้านเกิดผมมี</u>อาหารอร่อยมากมาย เช่น เต้าหู้อบ ก๋วยเตี๋ยวสะพานยูนนาน ฯลฯ <u>บ้านเกิดผมมี</u>ญาติในบ้านเกิดของฉันมากมายที่ทำให้ผมรู้สึกว่ามีความสุขมาก แล้ว<u>บ้านเกิดผมมี</u>วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์” (A03) จากตัวอย่างมีการซ้ำโครงสร้างคือ บ้านเกิดผมมี.....บ้านเกิดผมมี..... บ้านเกิดผมมี.....

4. การใช้คำเชื่อม (Conjunction) เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ปรากฏในประโยคหรือข้อความที่อยู่ต่อเนื่องใกล้เคียงกัน พบว่าผู้เรียนชาวต่างประเทศใช้คำเชื่อมในการเขียนเรียงความ 18 ประเภท ดังนี้

4.1 การใช้คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์เป็นเจ้าของ ได้แก่คำว่า ของ ดังตัวอย่างที่ 18

ตัวอย่างที่ 18 “ฉันรักบ้านเกิด<u>ของ</u>ฉัน และฉันดีใจที่บ้านเกิด<u>ของ</u>ฉันพัฒนาขึ้นทีละน้อยมองไปข้างหน้า เพื่อบ้านเกิด<u>ของ</u>ฉัน การพัฒนาที่ดีขึ้นในอนาคต” (A05) จากตัวอย่างคำว่า *“ของ”* เป็นคำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง “บ้านเกิด” กับ “ฉัน” ว่าบ้านเกิดนี้เป็นของฉัน ฉันในที่นี้ก็คือตัวผู้เขียนเอง

4.2 การใช้คำเชื่อมแสดงเหตุและผล ได้แก่คำว่า เพราะ ดังนั้น ดังนั้นจึง เนื่องจาก จึง ดังตัวอย่างที่ 19

ตัวอย่างที่ 19 “ข้อดีของข่าวและสื่อออนไลน์นั้นคือมนุษย์เราสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วและสะดวกไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน หากมีอินเทอร์เน็ตก็สามารถเข้าถึงได้เสมอ แต่เนื่องจากความสะดวกสบายและรวดเร็วนี้เอง จึงยากต่อการควบคุมดูแลไม่ให้เกิดข่าวปลอม” (A07) จากตัวอย่าง “จึง” เป็นคำเชื่อมแสดงเหตุและผล เหตุอยู่ด้านหน้าคำว่า “จึง” คือ ความสะดวกสบายและความรวดเร็วในการเข้าถึงข่าวและสื่อออนไลน์ ผลอยู่ด้านหลังคำว่า “จึง” คือ ทำให้ยากต่อการควบคุมดูแลไม่ให้เกิดข่าวปลอม

4.3 คำเชื่อมแสดงความคิด ได้แก่คำว่า ว่า ดังตัวอย่างที่ 20

ตัวอย่างที่ 20 “คุนหมิงมีอาหารอร่อยมากมาย แต่ผม คิดว่าซุปไก่หม้อดินมีชื่อเสียงที่สุด” (A01) จากตัวอย่างคำว่า “ว่า” เป็นคำเชื่อมแสดงความคิดของผู้เขียนที่ต้องการสื่อว่าซุปไก่หม้อดินมีชื่อเสียงที่สุด และจากตัวอย่างนี้ผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าการใช้คำเชื่อมคำว่า “แต่ผมคิดว่า” เป็นการใช้คำเชื่อมที่ไม่ถูกต้องกับบริบทของข้อความ เนื่องคำว่า “แต่” เป็นคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง และจากบริบทดังกล่าวควรใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์แบบขยายความแทนจึงจะทำให้การสื่อความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น

4.4 คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์ของสิ่งที่กล่าวนำ ได้แก่คำว่า คือ ดังตัวอย่างที่ 21

ตัวอย่างที่ 21 “อีกสิ่งหนึ่งที่เทคโนโลยีทำให้เร็วขึ้นและง่ายขึ้น คือ การวิจัย” (A10) จากตัวอย่างคำว่า “คือ” ไม่ได้อธิบายความหมาย แต่เป็นการแสดงความสัมพันธ์ของสิ่งที่กล่าวนำ คือ “เทคโนโลยี” สัมพันธ์กับสิ่งที่ตามมา คือ “การวิจัย”

4.5 คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์อธิบายความ ได้แก่คำว่า คือ ดังตัวอย่างที่ 22

ตัวอย่างที่ 22 “AI คือ การพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ที่สามารถทำงานที่ต้องใช้สติปัญญาของมนุษย์” (A06) จากตัวอย่างคำว่า “คือ” อธิบายความหมายของ AI ว่าหมายถึง การพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์

4.6 คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์เพื่อขยายความ ได้แก่คำว่า ที่, ซึ่ง ดังตัวอย่างที่ 23

ตัวอย่างที่ 23 “ยังมีภูเขาไท่ซานได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกโลกจัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของประเทศจีน” (A04) จากตัวอย่างคำว่า *“ที่”* แสดงความสัมพันธ์เพื่อขยายความ กล่าวคือ ภูเขาไท่ซานเป็นมรดกโลกและขยายความเพิ่มว่า ภูเขาไท่ซานเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจีน

4.7 คำเชื่อมแสดงลำดับของข้อมูล ได้แก่คำว่า อันดับแรก, อย่างแรก, แบบแรก, ประการที่, ที่ ดังตัวอย่างที่ 24

ตัวอย่างที่ 24 “อันดับแรกฉันจะแนะนำสามวัฒนธรรมหลักในบ้านเกิดของฉัน อย่างแรก คือ วัฒนธรรมอาหาร เพราะคนคุนหมิงชอบดอกไม้จึงเพิ่มดอกไม้ให้กับอาหารมากมาย...ประการที่สอง คือ วัฒนธรรมเครื่องประดับเป็นที่ทราบกันดีว่าเหมืองเงินใกล้คุนหมิงมีความอุดมสมบูรณ์มาก เครื่องประดับมากมายจึงทำจากเงิน... ที่สาม คือ วัฒนธรรมทางสถาปัตยกรรม...” (A02) จากตัวอย่าง “อันดับแรก” “อย่างแรก” “ประการที่สอง” และ “ที่สาม” แสดงลำดับข้อมูลด้านวัฒนธรรมในเมืองคุนหมิง อีกทั้งยังแสดงให้เห็นว่าการใช้คำเชื่อมในตัวอย่างที่ 24 แสดงให้เห็นถึงการใช้คำเชื่อมไม่สม่ำเสมอ ผู้เรียนควรเลือกใช้แบบใดแบบหนึ่งให้เหมือนกันทั้งข้อความ

4.8 คำเชื่อมแสดงตัวอย่าง ได้แก่คำว่า เช่น, ตัวอย่าง, ตัวอย่างเช่น ดังตัวอย่างที่ 25

ตัวอย่างที่ 25 “นอกจากนั้นผู้บริโภคสามารถซื้อของทางสื่อสังคมออนไลน์จากหลายที่ เช่น Instagram Line Twitter YouTube ฯลฯ” (A08) จากตัวอย่างคำว่า “เช่น” แสดงตัวอย่างของสื่อสังคมออนไลน์

4.9 คำเชื่อมแสดงตำแหน่งหรือระยะที่ตั้ง ได้แก่คำว่า ใกล้, ใน, ใต้,กลาง ดังตัวอย่างที่ 26

ตัวอย่างที่ 26 “สามคือ วัฒนธรรมทางสถาปัตยกรรม อาคารเก่าแก่หลายแห่งในคุนหมิง” (A02) จากตัวอย่างคำว่า “ใน” แสดงตำแหน่งที่ตั้งของสถาปัตยกรรมเก่าแก่ว่าตั้งอยู่ในเมืองคุนหมิง

4.10 คำเชื่อมสื่อความหมายไปในทางเดียวกัน ได้แก่คำว่า และ, แล้ว ดังตัวอย่างที่ 27

ตัวอย่างที่ 27 “ทุกสิ่งทุกอย่างบนโลกใบนี้ไม่มีสิ่งใดที่ดีและร้ายอย่างถ่องแท้ สื่อสังคมออนไลน์นั้นก็เช่นกันมันเป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นสิ่งที่ร้ายแรงและอันตรายมาก ๆ อีกด้วย ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าสื่อสังคมออนไลน์นั้น

มีบทบาทสำคัญและส่งผลต่อชีวิตของมนุษย์ในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก ทั้งในทางดีและรู้จักผู้คนใหม่ ๆ เป็นต้น” (A07) จากตัวอย่าง ข้อความทั้งก่อนและหลังคำว่า “และ” มีเนื้อหาไปในทางเดียวกัน คือ กล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของสื่อสังคมออนไลน์

4.11 คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข ได้แก่คำว่า ถ้า, หากมี, ถ้า...แล้ว... ดังตัวอย่างที่ 28

ตัวอย่างที่ 28 “แบบแรกคือประเภทของสวนพฤกษศาสตร์ และแบบที่สองคือประเภทของชนกลุ่มน้อย ถ้าคุณชอบต้นไม้ให้ไปที่อันแรกและถ้าคุณชอบติดต่อกับคนสองสามคนให้ไปที่อันที่สองสถานที่ท่องเที่ยวที่แนะนำสำหรับทุกคนคือ Green Lake” (A02) จากตัวอย่างคำว่า “ถ้า” แสดงเงื่อนไขคือ “ถ้าคุณชอบต้นไม้ให้ไปที่สวนพฤกษศาสตร์” และ “ถ้าคุณชอบติดต่อกับคนสองสามคนให้ไปที่ชนกลุ่มน้อย”

4.12 คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุดของข้อมูล ได้แก่คำว่า สุดท้าย, สุดท้ายนี้, สรุปได้ว่า, ดังนั้น ดังตัวอย่างที่ 29

ตัวอย่างที่ 29 “สุดท้ายเทคโนโลยีทำให้การเรียนรู้ได้หรือถ้านักเรียนป่วยก็ยังเรียนได้ ถ้าไม่มีเทคโนโลยีการศึกษาจะเป็นไปไม่ได้ในช่วง Covid 19” (A10) จากตัวอย่างคำว่า “สุดท้าย” แสดงจุดสิ้นสุดของข้อมูลว่าสิ่งที่จะกล่าวต่อไปนี้เป็นข้อมูลสุดท้ายที่จะกล่าวถึงข้อดีของเทคโนโลยีการศึกษา

4.13 คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง ได้แก่คำว่า แต่, แม้, แม้ว่า ดังตัวอย่างที่ 30

ตัวอย่างที่ 30 “บ้านเกิดของฉันอยู่ที่ซานตง เมืองหลวงของมณฑลซานตงคือเมืองจี่หนาน มณฑลนี้มีเนื้อที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 20 ของจีน แต่มีประชากรมากเป็นอันดับสองของจีน คือ ประมาณ 100,702,100 คน รองจากมณฑลกวางตุ้ง” (A04) จากตัวอย่างคำว่า “แต่” แสดงความขัดแย้งของมณฑลซานตงมีเนื้อที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 20 ของจีน แต่มีประชากรมากเป็นอันสองของจีน

4.14 คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับเหตุการณ์ ได้แก่คำว่า เมื่อ, หลังจาก, เมื่อก่อน, นับตั้งแต่ ดังตัวอย่างที่ 31

ตัวอย่างที่ 31 “การขายของทางสื่อสังคมออนไลน์เป็นสิ่งทั่วไป เช่น Facebook Marketplace ที่เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2559” (A08) จากตัวอย่างคำว่า “เมื่อ” แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับเหตุการณ์ว่าเมื่อปี พ.ศ. 2559 ได้เกิด Facebook Marketplace ขึ้น

4.15 คำเชื่อมแสดงการกล่าวถึงสิ่งใหม่ ได้แก่คำว่า อย่างไรก็ตาม ดังตัวอย่างที่ 32

ตัวอย่างที่ 32 “ประการแรก AI มีศักยภาพในการปฏิวัติอุตสาหกรรมต่าง ๆ ด้วย ..... อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อเสียบางประการที่เกี่ยวข้องกับ AI” (A06) จากตัวอย่างคำว่า “อย่างไรก็ตาม” เป็นคำเชื่อมแสดงการกล่าวถึงสิ่งใหม่กล่าวคือ ข้อความก่อนหน้าได้กล่าวถึงข้อดีของ AI เมื่อใช้คำเชื่อม “อย่างไรก็ตาม” ก็จะกล่าวถึงสิ่งใหม่ก็คือข้อเสียของ AI

4.16 คำเชื่อมแสดงจุดประสงค์ ได้แก่คำว่า เพื่อ ดังตัวอย่างที่ 33

ตัวอย่างที่ 33 “สื่อสังคมออนไลน์เป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อมนุษย์ในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมากแต่ในขณะเดียวกันก็ยังเป็นสิ่งที่อันตรายสามารถส่งผลเสียต่อผู้ใช้ได้เช่นกัน เราจึงต้องมีความระมัดระวังในการใช้และชมสื่อสังคมออนไลน์เพื่อประโยชน์ของตัวเราเอง” (A07) จากตัวอย่างคำว่า “เพื่อ” แสดงจุดประสงค์ของการกระทำก่อนหน้าว่า “เพื่อประโยชน์ของตัวเราเอง”

4.17 คำเชื่อมแสดงข้อมูลเพิ่มเติม ได้แก่คำว่า แต่ยัง นอกจากนี้ ดังตัวอย่างที่ 34

ตัวอย่างที่ 34 “ในปัจจุบันสื่อสังคมออนไลน์กลายเป็นส่วนสำคัญของชีวิตคนมากมาย ไม่เพียงแต่กลายเป็นสถานที่บริโภคเนื้อหาเท่านั้น แต่ยังเป็นสถานที่สำหรับการตลาด” (A08) จากตัวอย่างคำว่า “แต่ยัง” แสดงข้อมูลเพิ่มเติมจากเดิมกล่าวว่า สื่อสังคมออนไลน์เป็นสถานที่บริโภคเนื้อหา แล้วใช้คำเชื่อม “แต่ยัง” เพื่อแสดงข้อมูลเพิ่มเติมว่า สื่อสังคมออนไลน์ยังเป็นสถานที่สำหรับการตลาดอีกด้วย

4.18 คำเชื่อมแจกแจงรายละเอียดของข้อมูล ได้แก่คำว่า ได้แก่ ดังตัวอย่างที่ 35

ตัวอย่างที่ 35 “สื่อสังคมออนไลน์ คือ อะไร สื่อสังคมออนไลน์ คือ วิธีการโต้ตอบ แบ่งปัน และแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดออนไลน์ ตัวอย่าง ของสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ IG FB TT Line Whatsapp Youtube และ Wechat” (A09) จากตัวอย่างคำว่า “ได้แก่” แจกแจงรายละเอียดของสื่อสังคมออนไลน์ว่ามีอะไรบ้าง

5. การใช้คำศัพท์ (Lexical Cohesion) เป็นการแสดงความสัมพันธ์โดยการใช้คำศัพท์ที่มีความเกี่ยวข้องกัน พบว่าผู้เรียนชาวต่างประเทศใช้คำศัพท์ในการเขียนเรียงความ 3 ประเภท ได้แก่ คำที่มีความสัมพันธ์กัน คำแสดง องค์ประกอบย่อยและองค์ประกอบทั้งหมด และคำลูกกลุ่ม ดังนี้

5.1 คำที่มีความสัมพันธ์กัน (Collocation) เป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันที่ปรากฏร่วมกัน อาจเป็นคำที่อยู่ในกลุ่มความหมายเดียวกันหรือตรงกันข้ามก็ได้ ดังตัวอย่างที่ 36-37

ตัวอย่างที่ 36 “บ้านเกิดของฉันอยู่ที่ซานตง เมืองหลวงของมณฑลซานตงคือเมืองจี่หนาน มณฑลนี้มีเนื้อที่ใหญ่เป็น....รองจากมณฑลกวางตุ้ง ฉันเกิด Pingdu เป็นตำบลหนึ่งของซานตงอยู่ในภาคกลางของซานตงเป็นที่เล็ก ๆ ในแถบชนบทไม่ได้อยู่ในเมืองใหญ่ที่เต็มไปด้วยผู้คน ฉันประทับใจในทุก ๆ อย่างที่เป็นบ้านเกิดของฉันแม้มันจะเป็นเพียงแค่จังหวัดเล็ก ๆ ในส่วนหนึ่งของมณฑลซานตง” (A04)

ตัวอย่างที่ 37 “ดังนั้นสื่อสังคมออนไลน์ในการเมืองจึงไม่ใช่ทั้งดีหรือไม่ดี มีทั้งข้อดีและข้อเสีย แต่การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเมืองโลก มีความสามารถในการส่งผลกระทบและเปลี่ยนแปลงเส้นทางของประวัติศาสตร์” (A09)

จากตัวอย่างที่ 36 คำว่า “เมืองหลวง” “มณฑล” “ชนบท” “เมืองใหญ่” “จังหวัด” เป็นคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายเกี่ยวกับศัพท์การเมืองการปกครอง ส่วนตัวอย่างที่ 37 คำว่า “ดีหรือไม่ดี” “ข้อดีและข้อเสีย” เป็นคำศัพท์ที่สัมพันธ์กันโดยมีความหมายตรงข้ามกัน

5.2 คำแสดงองค์ประกอบย่อยและองค์ประกอบทั้งหมด (Meronymy and Co-Meronymy) เป็นความสัมพันธ์ที่เป็นลำดับชั้นเดียวกันกับการจัดกลุ่ม คำที่อยู่ชั้นสูงสุดเป็นคำที่มีความหมายครอบคลุมส่วนประกอบทั้งหมด ส่วนคำที่อยู่ลำดับถัดมาเป็นส่วนประกอบของคำรวม ดังตัวอย่างที่ 38

ตัวอย่างที่ 38 “วัฒนธรรมทางสถาปัตยกรรม อาคารเก่าแก่หลายแห่งในคุนหมิงสร้างจากอิฐหิน เพราะในสมัยโบราณคุนหมิงเป็นพื้นที่ห่างไกลและมีโจรมากมาย ด้วยวิธีนี้ บ้านที่สร้างด้วยหินสามารถต่อต้านพวกโจรได้ดีมาก” (A02) จากตัวอย่างคำว่า “สถาปัตยกรรม” เป็นคำแสดงองค์ประกอบทั้งหมด ส่วนคำว่า “อาคาร” และ “บ้าน” เป็นคำแสดงองค์ประกอบย่อย นอกจากนี้ คำว่า “อาคาร” ก็เป็นคำแสดงองค์ประกอบทั้งหมดและมีคำแสดงองค์ประกอบย่อยก็คือ “อิฐหิน” และคำว่า “บ้าน” ก็เป็นคำแสดงองค์ประกอบทั้งหมดและมีคำแสดงองค์ประกอบย่อย ก็คือ “หิน”

5.3 คำลูกกลุ่ม (hyponym) เป็นการเอาคำที่เฉพาะเจาะจงเข้าไปอยู่ในความหมายที่กว้าง คำที่เจาะจงเรียกว่าคำลูกกลุ่ม ส่วนคำความหมายกว้างเรียกว่า คำจ่ากลุ่ม ดังตัวอย่างที่ 39

ตัวอย่างที่ 39 “วัฒนธรรมอาหาร เพราะคนคุนหมิงชอบดอกไม้จึงเพิ่มดอกไม้ให้กับอาหารมากมาย เช่น เค้กดอกไม้ โจ๊กกุหลาบ” (A02) จากตัวอย่างคำว่า “อาหาร” เป็นคำจ่ากลุ่มเพราะมีความหมายครอบคลุมคำลูกกลุ่ม คือ “เค้กดอกไม้” และ “โจ๊กกุหลาบ”

จากผลวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปกลไกการเชื่อมโยงความของผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และแสดงให้เห็นว่ากลไกทางภาษาใดบ้างที่ควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมและกลไกใดบ้างที่ผู้เรียนชาวต่างประเทศใช้ได้ในระดับดี ทั้งนี้ผู้วิจัยจะพิจารณาจากการใช้กลไกดังกล่าวผิดแล้วมีผลต่อการสื่อความหมาย รวมถึงพิจารณาจากข้อสังเกตที่พบเกี่ยวกับการใช้กลไกดังกล่าว ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงระดับความสามารถของการใช้กลไกการเชื่อมโยงความในการเขียนเรียงความ

ลำดับ	กลไกการเชื่อมโยงความ	ระดับความสามารถ	
		ดี	**ควรพัฒนา**
1.	การอ้างถึง		
	1.1 การอ้างถึงด้วยสรรพนาม	✓	
	1.2 การอ้างถึงด้วยการชี้เฉพาะ	✓	
	1.3 การอ้างถึงด้วยการเปรียบเทียบ	✓	
2.	การละ		
	2.1 การละหน่วยนาม	✓	
	2.2 การละหน่วยกริยา		✓
	2.3 การละหน่วยอนุพากย์	✓	
	2.4 การละหน่วยเชื่อม		✓
3.	การซ้ำ		
	3.1 การซ้ำรูป		✓
	3.2 การซ้ำความ	✓	
	3.3 การซ้ำโครงสร้าง		✓
4.	การใช้คำเชื่อม		✓
5.	การใช้คำศัพท์		✓

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนชาวต่างประเทศใช้กลไกการเชื่อมโยงความประเภทการอ้างถึงในระดับดี เพราะสามารถอ้างถึงสิ่งที่ตนต้องการจะกล่าวถึงด้วยรูปภาษาที่ถูกต้อง และสื่อความได้ชัดเจน ส่วนกลไกการเชื่อมโยงความประเภทอื่นที่ควรพัฒนานี้ไม่ได้หมายความว่า ผู้เรียนชาวต่างประเทศใช้กลไกเหล่านั้นไม่ได้ แต่ผู้เรียนชาวต่างประเทศก็สามารถใช้กลไกเหล่านั้นได้ดีในระดับหนึ่ง หากได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นก็จะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการเขียนได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากกลไกการเชื่อมโยงความทุกประเภทล้วนมีความสำคัญต่อทักษะด้านการเขียน กล่าวคือ สำหรับการซ้ำ ผู้วิจัยเห็นว่าผู้เรียนชาวต่างประเทศก็สามารถใช้ได้ในระดับดี ซ้ำได้ตรงตามสิ่งที่ต้องการจะเน้นย้ำ แต่การซ้ำในบางข้อความนั้น ผู้เรียนชาวต่างประเทศสามารถใช้การอ้างถึง การใช้คำเชื่อม หรือคำศัพท์อื่น ๆ แทนได้ ได้แก่ การซ้ำรูป และการซ้ำโครงสร้าง ซึ่งมีข้อสังเกตว่าหากผู้เรียนใช้การซ้ำรูปและการซ้ำโครงสร้างในการเขียนเรียงความมากเกินไปอาจทำให้การใช้ภาษาขาดความเป็นธรรมชาติได้ สาเหตุประการหนึ่งที่เป็นเช่นนี้อาจเกิดจากคลังคำศัพท์ของผู้เรียนมีไม่เพียงพอ จึงควรเพิ่มเติมคลังคำศัพท์ให้แก่ผู้เรียน ส่วนการละนั้น ผู้เรียนควรละถ้อยคำที่ปรากฏนำมาก่อน เมื่อละแล้วข้อความยังสามารถสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง ถ้าหากผู้เรียนละถ้อยคำที่สำคัญ เช่น คำกริยา ซึ่งละโดยที่ไม่ปรากฏนำมาก่อนหน้าก็จะทำให้ข้อความไม่สามารถสื่อความหมายได้สมบูรณ์ ส่วนการใช้คำเชื่อมก็ควรได้รับการพัฒนา เนื่องจากผู้เรียนชาวต่างประเทศมีการใช้คำเชื่อมบางประเภทไม่สอดคล้องกับบริบทของข้อความ เมื่อใช้คำเชื่อมผิดจึงทำให้การสื่อความหมายของข้อความไม่ชัดเจน และไม่ถูกต้อง และสุดท้ายการใช้คำศัพท์ ผู้วิจัยพบว่า ผู้เรียนชาวต่างประเทศมีคลังคำศัพท์ในระดับหนึ่ง แต่อาจจะยังไม่เพียงพอต่อการนำมาพัฒนาทักษะการเขียนจึงควรที่จะได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาการเชื่อมโยงความในเรียงความของผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง พบกลไกการเชื่อมโยงความ 5 ประเภท ดังนี้

1. การอ้างถึง พบ 3 ประเภท ได้แก่ (1) การอ้างถึงด้วยสรรพนาม ประกอบด้วย การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนามและการอ้างถึงคำนามที่ใช้เป็นสรรพนาม (2) การอ้างถึงด้วยการชี้เฉพาะ ประกอบด้วย การใช้คำชี้เฉพาะแสดงการอ้างถึงโดยตรงหรือการบ่งชี้ตัวแสดงหรือบุคคล และการชี้เฉพาะสภาพแวดล้อมซึ่งเกี่ยวกับสถานที่และเวลา และ (3) การอ้างถึงด้วยการเปรียบเทียบ ประกอบด้วย การเปรียบเทียบทั่วไป และการเปรียบเทียบเฉพาะ

2. การละ พบ 3 ประเภท ได้แก่ การละหน่วยนาม การละหน่วยกริยา การละหน่วยอนุพากย์ และการละหน่วยเชื่อม

3. การซ้ำ พบ 3 ประเภท ได้แก่ การซ้ำรูป การซ้ำความ และการซ้ำโครงสร้าง

4. การใช้คำเชื่อม พบ 18 ประเภท เช่น การใช้คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์เป็นเจ้าของ การใช้คำเชื่อมแสดงเหตุและผล คำเชื่อมแสดงความคิด คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์ของสิ่งที่กล่าวนำ และคำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์อธิบายความ

5. การใช้คำศัพท์ พบ 3 ประเภท ได้แก่ คำที่มีความสัมพันธ์กัน คำแสดงองค์ประกอบย่อยและองค์ประกอบทั้งหมด และคำลูกกลุ่ม

กลไกการเชื่อมโยงความที่พบในงานวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Halliday and Hasan [9] และแนวคิดของ Chanawangsa [10] ที่ได้เสนอกลไกการเชื่อมโยงความไว้ ได้แก่ การอ้างถึง การละ การซ้ำ การใช้คำเชื่อม และการใช้คำศัพท์ แต่ผลวิจัยในครั้งนี้ไม่พบการแทนที่ เนื่องจากขอบเขตด้านข้อมูลที่แตกต่างกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Duangtadum & Kavilanan [5] และ Kaewjungate & Na Phuket [6] ที่ไม่พบการแทนที่เช่นกัน ทั้งนี้กลไกการเชื่อมโยงความโดยการใช้คำเชื่อมพบว่ามีการใช้มากถึง 18 ประเภท เนื่องจากลักษณะของการเขียนเรียงความจะต้องเรียบเรียงเรื่องราวเนื้อหาสาระให้ต่อเนื่องสัมพันธ์เป็นเรื่องเดียวกัน การใช้คำเชื่อมจะช่วยให้ประโยคหรือข้อความมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น และทำให้ผู้อ่านเรียงความสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองใช้กลไกการเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำเชื่อมในการเขียนเรียงความมากถึง 18 ประเภท ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Kaewjungate & Na Phuket [6] พบว่า กลไกการเชื่อมโยงความที่ผู้เรียนชาวต่างประเทศนำมาใช้ในเรื่องเล่ามากที่สุดคือ การใช้คำเชื่อมเนื่องจากการใช้คำเชื่อมจะช่วยให้เรื่องเล่าของผู้เรียนชาวต่างประเทศมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน แสดงให้เห็นว่าเรื่องเล่าและการเขียนเรียงความมีการใช้คำเชื่อมมากที่สุดเหมือนกัน ด้วยเหตุที่เรื่องเล่าและเรียงความจำเป็นต้องอาศัยกลไกการใช้คำเชื่อมเพื่อเชื่อมโยงลำดับเหตุการณ์ ความสัมพันธ์ของบุคคล สถานที่ ทั้งในระดับคำ วลี ประโยค หรือข้อความที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารให้มีความเป็นเอกภาพและสัมพันธ์กัน

ทั้งนี้ การเชื่อมโยงความบางลักษณะที่ผู้เรียนชาวต่างประเทศนำมาใช้ในการเขียนภาษาไทยได้รับการถ่ายโอนมาจากภาษาแม่ นั่นคือ การซ้ำโครงสร้าง ดังที่ปรากฏในตัวอย่างที่ 17 “บ้านเกิดผมมี.....บ้านเกิดผมมี.....บ้านเกิดผมมี.....” ซึ่งการซ้ำโครงสร้างในลักษณะดังกล่าวเกิดจากการถ่ายโอนมาจากภาษาแม่ เนื่องจากภาษาจีนมีการเรียงถ้อยคำที่เรียกว่า **排比** เป็นวิธีการใช้คำ วลี หรือประโยคซ้ำกันมากกว่า 3 ครั้งขึ้นไป ซึ่งการเรียงถ้อยคำจะมีโครงสร้างคล้ายกัน และถ่ายทอดความหมายที่เกี่ยวข้องกัน [11] เมื่อผู้เรียนนำลักษณะการใช้ภาษาดังกล่าวมาใช้ในการเขียนเรียงความจึงทำให้ลักษณะของภาษาขาดความเป็นธรรมชาติ อีกทั้งการซ้ำโครงสร้างในภาษาไทยก็มีใช้เช่นกัน แต่ส่วนใหญ่มักจะใช้เพื่อให้เกิดความงามทางภาษาที่มีการเน้นย้ำทางความหมายมากกว่าการใช้ในการเขียนโดยทั่วไป เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์เรียงความของผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองพบข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเขียนบางประการ ดังนี้

1. ข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้กลไกการละ พบ 2 ลักษณะ ดังนี้

1.1 การละคำกริยา ซึ่งไม่ได้ปรากฏคำกริยานำมาก่อนในข้อความก่อนหน้า เช่น จากตัวอย่างที่ 11 มีการละคำกริยาที่ไม่ได้มีคำกริยาปรากฏนำมาก่อนหน้าจึงต้องพิจารณาจากบริบทว่าถ้อยคำที่ละคือคำใดการละคำกริยาในลักษณะนี้นับว่าเป็นข้อบกพร่องประการหนึ่ง เพราะคำกริยาเป็นส่วนสำคัญของประโยค เมื่อละไปแล้วจะทำให้ประโยคไม่สมบูรณ์สื่อความไม่ชัดเจน

1.2 การละคำเชื่อมในข้อความทำให้การสื่อความหมายไม่ชัดเจน เช่น จากตัวอย่างที่ 13 มีการละคำเชื่อมคำว่า “เมื่อ” ทำให้การสื่อความในข้อความไม่ชัดเจน หากเติมคำว่า “เมื่อ” ลงไปด้านหน้าคำว่า “ก่อน” จะกลายเป็นคำว่า “เมื่อก่อน” ซึ่งเป็นคำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเวลากับเหตุการณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจ มากยิ่งขึ้น

2. การใช้คำเชื่อมผิดบริบทของข้อความ เช่น “คุนหมิงมีอาหารอร่อยมากมาย **แต่**ผมคิดว่าซุบไก่หม้อดินมีชื่อเสียงที่สุด” การใช้คำเชื่อมคำว่า “แต่” ควรนำมาใช้ในบริบทของข้อความที่มีความขัดแย้งกัน แต่ในบริบทของข้อความดังกล่าวควรใช้คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์เพื่อขยายความ คำว่า “ซึ่ง” เป็น “คุนหมิงมีอาหารอร่อยมากมาย ซึ่งผมคิดว่าซุบไก่หม้อดินมีชื่อเสียงที่สุด”

3. การใช้คำเชื่อมไม่สม่ำเสมอ จากตัวอย่างที่ 24 “**อันดับแรก**ฉันจะแนะนำสามวัฒนธรรมหลักในบ้านเกิดของฉัน **อย่างแรก** คือ วัฒนธรรมอาหาร...**ประการที่สอง** คือ วัฒนธรรมเครื่องประดับ..**ที่สาม** คือ วัฒนธรรมทางสถาปัตยกรรม...” จะเห็นว่าการใช้คำเชื่อมแสดงลำดับข้อมูลดังกล่าวไม่มีความสม่ำเสมอ หากต้องการใช้คำว่า “อย่างแรก” ก็ควรใช้คำในทำนองเดียวกันว่า “อย่างที่สอง อย่างที่สาม”

4. คลังคำศัพท์ของผู้เรียนชาวต่างประเทศมีไม่เพียงพอ จากประเด็นการซ้ำรูปในตัวอย่างที่ 14 และ 15 ที่มีการซ้ำคำว่า “บ้านเกิดของฉัน” “เมืองคุนหมิง” “คุนหมิง” หากผู้เรียนชาวต่างประเทศมีคลังคำศัพท์ที่มากพอก็อาจจะใช้การอ้างถึงสิ่งที่ต้องการจะกล่าวซ้ำด้วยรูปภาษาอื่นได้ อาจจะใช้คำว่า “ที่นี่” เพื่ออ้างถึง “บ้านเกิดของผม” หรือ “เมืองคุนหมิง” ก็ได้ นอกเหนือจากตัวอย่างที่กล่าวมาข้างต้นแล้วก็ยังพบการซ้ำในลักษณะนี้อีกเป็นจำนวนมากในเรียงความของผู้เรียน

จากข้อบกพร่องข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขข้อบกพร่อง และพัฒนาการสอนภาษาไทยให้ผู้เรียนชาวต่างประเทศเพื่อส่งเสริมทักษะด้านการอ่านและการเขียนควบคู่กันไป ซึ่งผู้สอนจะต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีการฝึกปฏิบัติจนทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างแท้จริง โดยเริ่มต้นที่ทักษะการอ่านเนื่องจากทักษะการอ่านมีความสัมพันธ์กับทักษะการเขียนมากที่สุด ดังนี้

1. ผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้อ่านบทความประเภทต่าง ๆ อย่างหลากหลาย โดยในช่วงแรกผู้สอนควรเลือกบทความให้ผู้เรียน เพราะผู้เรียนควรได้อ่านบทความที่ใช้ภาษาได้ในระดับดีและถูกต้อง เพื่อจะได้เรียนรู้ลักษณะการเขียน การใช้คำศัพท์ การใช้คำเชื่อมที่ดีไปด้วย

2. เมื่อกำหนดบทความให้ผู้เรียนอ่านแล้ว ควรกำหนดแบบฝึกทักษะท้ายบทอ่านให้แก่ผู้เรียนด้วย ซึ่งแบบฝึกควรเน้นเป็นทักษะด้านการเขียน เช่น การประยุกต์ข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยให้ผู้เรียนเขียนบรรยายอย่างน้อย 3-5 บรรทัด หรือผู้สอนสร้างแบบฝึกทักษะให้ตรงกับเรื่องที่ต้องการแก้ไขปัญหาหรือต้องการพัฒนาก็ได้ แต่ควรประยุกต์ใช้เนื้อหาจากบทอ่านเพื่อให้ทักษะการอ่านและการเขียนได้พัฒนาควบคู่กันไป

3. เมื่อผู้เรียนทำแบบฝึกทักษะเสร็จ ผู้สอนก็จะต้องตรวจและแก้ไขให้ผู้เรียน หลังจากแก้ไขแล้วให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียนทุกครั้ง กิจกรรมเหล่านี้ยังช่วยให้พัฒนาทักษะด้านการคิดและการพูดได้อีกด้วย

4. ผู้สอนต้องออกแบบกิจกรรมดังกล่าวให้มีความต่อเนื่องและหลากหลายเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย

5. ผู้สอนควรให้ผู้เรียนชาวเขียนบันทึกเหตุการณ์ประจำวันของตนเองทุก ๆ วัน แล้วส่งให้ผู้สอนตรวจและช่วยแก้ไขการใช้ภาษาของผู้เรียนทุกครั้ง ซึ่งวิธีการเช่นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกลำดับความคิดของตนเองรวมถึงพัฒนาทักษะด้านการเขียนได้เป็นอย่างดี เหตุที่ให้ผู้สอนตรวจและแก้ไขให้ทุกครั้งก็เพราะจะทำให้ผู้เรียนได้รู้ข้อบกพร่องของตนเองและได้เรียนรู้สิ่งที่ถูกต้องเพื่อนำไปพัฒนาการเขียนในครั้งต่อไป

นอกจากนี้ Angwattanakul [12] ได้เสนอไว้ว่า การพัฒนาการเขียนสามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่ การเขียนแบบควบคุม ผู้สอนจัดเนื้อหาหรือรูปแบบไว้ค่อนข้างตายตัว เช่น การเรียงประโยคตามลำดับเหตุการณ์ ต่อมาการเขียนแบบแนะแนว เป็นการเขียนที่มีความเป็นอิสระมากขึ้น แต่ก็ยังอยู่ในกรอบที่ผู้สอนกำหนดไว้เป็นแนวทาง เช่น กำหนดประโยคแรกแล้วเติมข้อความให้เชื่อมต่อกันให้สมบูรณ์ และสุดท้ายการเขียนแบบอิสระ ผู้เรียนสามารถเขียนได้ตามจุดมุ่งหมายของตนเอง เรียบเรียงสำนวนภาษาเป็นของตนเอง เช่น การเขียนเล่าเรื่อง ฉะนั้นผู้สอนควรนำข้อเสนอแนะข้างต้นมาปรับใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอน และเลือกสรรกิจกรรมให้เหมาะสมกับปัญหาหรือเรื่องที่ต้องการพัฒนา เมื่อทำเช่นนี้เป็นประจำก็จะช่วยแก้ไขปัญหาและพัฒนาทักษะด้านการเขียนให้กับผู้เรียนชาวต่างประเทศได้เป็นอย่างดี ดังนั้น การศึกษาการเชื่อมโยงความในเรียงความของผู้เรียนชาวต่างประเทศที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองทำให้เห็นกลไกทางภาษาที่ผู้เรียนชาวต่างประเทศใช้ในการเรียบเรียงเรื่องราวให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องเป็นเรื่องเดียวกันในการเขียนเรียงความ อีกทั้งทำให้พบข้อบกพร่องด้านการเขียนบางประการ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาความรู้ทางด้านการเรียนการสอนภาษาไทยให้กับผู้เรียนชาวต่างประเทศเป็นอย่างมาก

เอกสารอ้างอิง

[1] Wiboonlayasarin, W. (2020). *Teaching Thai as a foreign language: Concept to action*. Bangkok: Suan Dusit University. (In Thai)

[2] Bumrungsuk, S. (2011). The errors in Thai language writing of foreign student at Kasetsart University: In case of Korean students. *Humanities Journal*, *18*(1), 113-126. (In Thai)

[3] Dechrach, N. (2019). A study of pragmatics failure in using of Thai language, intercultural communication of Chinese students from Yunnan Financial Economics University, China. *Chophayom Journal*, *30*(1), 165-176. (In Thai)

[4] Sripunvoraskul, R. (2022). An interlanguage pragmatic study of the speech act of complaining: A case study of Chinese learners of Thai. *Journal of Language and Linguistics, 40*(2), 89-114. (In Thai)

[5] Duangtadum, P, and Kavilanan, S. (2020). Cohesion in narrative discourse of Non-Thai student learning Thai: A discourse analysis study. *Silpakorn University Journal*, *40*(5), 30-44. (In Thai)

[6] Kaewjungate, W, and Rattanadirok Na Phuket, W. (2019). Life in Thailand: A narrative discourse of foreign student who are learning Thai. In *Proceedings of the 8th Phayao research conference* (pp. 2509-2525). University of Phayao. https://kukr.lib.ku.ac.th/kukr_es/BKN/search_detail/result/20012041

[7] Witthayasak, S. (2005). Teaching Thai as a foreign language. *Vannavidas*, *5*, 215-261. (In Thai)

[8] Bamroongraks, C. (2016). *Language and linguistics: Unit 7 discourse.* Bangkok: Thammasat University. (In Thai)

[9] Halliday, M. A. K, and Hasan, R. (1976). *Cohesion in english*. London: Longman.

[10] Chanawangsa, W. (1986). *Cohesion in Thai.* Doctor of Philosophy in Linguistics, Georgetown University.

[11] Kittopakarnkit, K. (2019). An analysis of Chinese rhetoric in environmental slogan. *Journal of Language, Religion and Culture, 8*(2), 64-99. (In Thai)

[12] Angwattanakul, S. (1988). *Method teach english as a foreign language.* Bangkok: Chulalongkorn University. (In Thai)